

SETKÁNÍ S KNIHOU

Tajemství legendárního bojovníka

Jiří Fišar

Metodiku zpracovala:

Mgr. Martina Benedikovičová, ZŠ Fryčovice

Konzultace:

Mgr. Petra Strnadlová, ZŠ Fryčovice

Věková kategorie:

4. – 5. ročník

Zaměření (cíl, obsah) lekce:

myšlenková mapa, čtení s porozuměním, diskuze

Vyučovací předměty:

český jazyk, výtvarná výchova

Bibliografie:

FIŠAR, Jiří. *Tajemství legendárního bojovníka*.
Ilustroval Martin HANSCHILD. Pikola. Praha:
Euromedia Group, 2025. ISBN 978-80-284-0706-3.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Stručný obsah

S partou skvělých kamarádů se i obyčejný den stává výjimečným! Kdo vyhraje v bitvě s mokrou houbou na tabuli? Jak se ve třídě základní školy objevila zombie? A kdo v oblíbené počítačové hře získá titul „Legendární bojovník“? Ať už se jedná o hraní (nejen) počítačových her, hledání pokladu, nebo odpolední fotbalový zápas, s Metem, Slívou, Bourákem a dalšími partáky se rozhodně nudit nebudete!

<https://www.martinus.sk/3144203-tajemstvi-legendarniho-bojovnika/kniha>

O autorovi

Jiří Fišar (*1974, Humpolec) absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, kde v roce 2003 získal doktorát z ekonomie. Během studií procestoval téměř celou západní Evropu, z velké části stopem. Později se jeho cestovatelská pozornost obrátila ke vzdálenějším zemím, zejména asijským. K jeho největším koníčkům patří rodina, cestování, vytrvalostní běh, horská cyklistika a hudba.

Svou publikační činnost zahájil v Hospodářských novinách. Po několikaleté odmlce předkládá své beletristické dílo inspirované pobytem v Nepálu.

<https://www.databazeknih.cz/zivotopis/jiri-fisar-119121>

Předpokládaná délka práce s knihou – 3 vyučovací hodiny.

EVOKACE

Učitel přinese "tajemný svitek", žákům sdělí, že to je svitek legendárního bojovníka.

- Diskuse: *Co si představíte pod pojmem legendární bojovník?*
- Myšlenková mapa na tabuli: Žáci navrhnou vlastnosti hrdiny, co by mohlo být jeho tajemstvím, jaký mohl být svět, ve kterém žil. Jak by vypadal v současném světě?
- Individuální úkol: Nakreslete, jak podle tebe vypadá tajemný bojovník.

UVĚDOMĚNÍ

Učitel žákům představí knihu – název, autora, ilustrátora a stručně obsah. Poté přečte žákům úryvek z knihy, žáci poslouchají.

Nechtěl bych, aby si o mně někdo myslel, že jsem šprt. To teda fakt nejsem, aby bylo jasno hned na začátku. Ale musím říct, že do školy chodím docela rád. Hlavně kvůli přestávkám. O přestávkách se ve třídě totiž pořád něco děje a člověk si tu užije spoustu legrace.

Ve třídě je nás osm kluků. Nejvíc kamarádím s Honzou Mráčkem, kterému s klukama říkáme Slíva. Když byl totiž menší, neuměl lézt po stromech a jednou zuchnul do kopřiv jako shnilá švestka. Ted' už po stromech leze stejně dobře jako my ostatní, ale ta přezdívka mu zůstala. Ale Slívovi to nevadí.

Ze třídy kamarádím ještě s Petrem Bourem, kterému říkáme Bourák, Stan-dou Lipským, ten má přezdívku Lípa, a Radkem Novotným přezdívaným Koza, protože chvíli nevydrží stát na místě a pořád poskakuje. Dále kama-rádím s Frantou Rychlíkem, který umí senzačně rychle běhat a jezdit na skejtu, a tím pádem žádnou přezdívku nepotřebuje, a Tomášem Fukem. Ten má úplně nejlepší jméno. Když se ho totiž někdo zeptá, jak se jmenuje, od-poví: Tomáš Fuk.

Do třídy s námi chodí ještě Ctibor Heřman. Říkáme mu Ctibor Brambor, pro-tože při těláku je úplně mimo. Neudělá totiž ani kotoul vpřed, natož kotoul vzad. Vždycky když dělá kotrmelec, vypadá to, jako když se rozsype pytel brambor. Ctibor Brambor s námi nikdy nechodí ven. Dokonce nehraje ani fotbal a místo toho chodí do hudebky hrát na housle. Je prostě zvláštní.

Se zbytkem třídy se moc nebavíme. Zbytek naší třídy jsou totiž holky. Nejen že taky nehrajou fotbal, ale při hodinách se pořád hlásí a nikdy, vůbec NI-KDY nezapomenou domácí úkoly. A někdy dokonce brečí!

Jo a já se jmenuju Met, tedy celým jménem Metoděj. Ale jsem radši, když mi kluci říkají Mete.

Po přečtení sdělíme žákům zadání úkolu:

Napište, co nejvíce jmen, přezdívek a důvodů k přezdívkám, které jste si zapamatovali. Nejprve pracujete každý sám, poté si ve dvojicích řekněte, co jste si zapsali, a společně si doplňte, co si zapamatoval spolužák. (Žákům na tabuli nakreslíme tabulku, kterou si žáci překreslí do sešitu. Při závěrečném sdílení postupně tabulku na tabuli doplňujeme.)
Můžeme žákům promítnout obrázek z knihy.

JMÉNO	PŘEZDÍVKA	DŮVOD

Přečteme žákům další úryvek z knihy:

Když jsem vyšel z koupelny, táta na mě už nekřičel. Jen vypadal hodně smutně. Čekal jsem, že dostanu domácí vězení, nebo že mi zakáže počítač. Ale nestalo se nic. To mě úplně vyvedlo z míry. Když se na mě rodiče zlobí a dají mi trest, nějak to vždycky přežiju. Ale když jsou smutní, cítím se hrozně divně a chce se mi brečet.

Tenhle Slívův nápad byl vážně pitomej. Musím vymyslet, jak tátovi ty zničený desky vynahradit, aby se zase usmíval.

Vybídne žáky k diskuzi nejprve ve dvojicích.

- *Stalo se vám někdy něco podobného?*
- *Cítili jste se podobně jako Met?*
- *Proč Metovi vadilo chování tatínka víc než, kdyby měl domácí vězení a zakázaný počítač?*

Poté následuje společná diskuze.

Vysvětlíme žákům, co se v knize stalo, proč byl tatínek smutný.

(Slíva byl na návštěvě u Meta. Společně si hráli. Potom si Slíva všiml gramofonových desek tatínka od Meta. Podíval se a omylem mu jedna spadla na zem, Slíva na ní uklouzl. A napadlo ho, že by si mohli na deskách zabruslit. Met nejprve nesouhlasil, ale pak na Slívův nápad přistoupil. Oba chlapci bruslili v obýváku po tatínkových gramofonových deskách. Tatínek nečekaně přišel domů a uviděl, co se doma děje.)

Každý žák si vezme papír/sešit a zapíše si, co by poradili Metovi, co by měl udělat, aby se tatínek nezlobil a nebyl smutný. Následuje vzájemné sdílení. Poté přečteme žákům text z knihy.

V obchodě měli desek spoustu, ale tu se žlutou ponorkou jsem nikde neobjevil. Ani prodavač ji nenašel. Tak jsem vybral čtyři, na kterých byli vlasatí chlápci s kytarou, a představoval si, jakou bude mít táta radost. Ale když mi prodavač u pokladny řekl, kolik desky stojí, zůstal jsem na něj koukat s otevřenou pusou. Tolik peněz jsem v životě neviděl. Moje celoživotní úspory nestačily ani na jednu z nich!

Zklamaně jsem se podíval na Nikolu. Ségra mávla rukou a řekla, že zkusíme najít nějakou levnější. A tak jsme se znovu začali probírat stohy gramofonových desek. Zaujaly mě dvě. Na jedné byly pohádky o Křemílkovi a Vocho-můrkovi a na druhé stál srandovný chlápek s malým pianem pověšeným na krku. Nikola mi poradila, ať vezmu tu s tím chlápkem, protože táta má rád muziku a pohádky by asi neposlouchal.

Donesli jsme desku k pokladně a já vysypal krabičku se svými úsporami na pult. Prodavač peníze přepočítal a řekl, že mi chybí sedmnáct korun.

Zkroušeně jsem se podíval na Nikolu. Ona jen zakoulela očima, pak sáhla do tašky, vyndala peněženku a vysázela na pult chybějící peníze.

Deska byla naše! Táta bude mít radost!

A MĚL! Když jsem mu desku večer dal, začal se smát na celý dům a já, maminka i Nikola jsme se smáli s ním. Pak tatínek položil desku na gramofon. Deska se roztočila a z reproduktoru se ozvalo: „Tátovi nesmím zkřížit krok...”

„Co to znamená: zkřížit krok?” zeptal jsem se.

„Neplést se do cesty,” odpověděl táta.

„Aby někdo neupadl?”

„Jo. Anebo neuklouzl na gramofonové desce,“ dodal vážně.

Změřil si mě pohledem, ale pak se dal znovu do smíchu a já věděl, že už se na mě nezlobí.

Žákům rozdáme pracovní list. Žáci pracují samostatně. Nakonec si vše společně kontrolujeme a komentujeme.

Na závěr přečteme žákům ukázkou z knihy:

V té počítačové hře má každý svého bojovníka. Já jsem rytíř se lví hlavou, Slíva kouzelník, Koza je drak, Tomáš lučištník, Bourák obr, Lípa má čtyři ruce a Franta je démon s mrazivým dechem.

A pak je v naší skupině ještě jeden bojovník. Jednou se tam objevil a od té doby s námi hraje. Nikdo ale neví, kdo to je. Možná že ho ovládá nějaký centrální počítač, který hru řídí. Jmenuje se Trhač260 a je z nás nejlepší. Má modré brnění a řetěz s okovanými koulemi na koncích, se kterými umí pekelně rychle točit.

...

Všechny příšery spolu bojují a hráč, který zvítězí, dostane body. Když těch bodů nasbírá dost, může napsat na jednu internetovou adresu a oni mu pak pošlou tričko, na kterém je obrázek jeho postavy ze hry a nad ní nápis „Legendární bojovník“.

To tričko by chtěl každý kluk z naší třídy. Byla by to senzace ho mít. Ale nevím, jestli se mi to podaří, protože na hraní na počítači mám dost málo času.

Zkusíme s žáky přijít na to, kdo by mohl být Trhač260. Prozradíme žákům, že tričko legendárního bojovníka získá právě Trhač260. Kdo to tedy je? V knize vystupuje. Pro ostatní chlapce je tato informace překvapením. Zkousíme žáky tímto způsobem navádět, dokud nepřijdou na správnou odpověď.

Můžeme jim znovu promítnout obrázek chlapců. (Trhačem260 je Ctibor Heřman = Brambor.)

REFLEXE

Vrátíme se k úvodu lekce. Když už víme, jak vypadá a kdo vlastně je legendární bojovník v knize, zeptáme se žáků, jestli by nechtěli doplnit myšlenkovou mapu na tabuli.

Snažíme se je dovést k tomu, že by legendárním bojovníkem mohl být kdokoliv i někdo zpočátku nenápadný nebo někdo, do koho bychom to vůbec neřekli stejně jako chlapci z knihy do Ctibora Heřmana.

Pracovní list pro žáky

Přečtěte si následující text. Poté doplňte vynachaná slova. Pomůže vám nabídka slov pod textem.

SLÍVA MÁ PSA

Na _____ to bylo bezva. Medvědy jsme sice neviděli, ale zato v noci přišel k chatě bílý jelen s obřím paroží. V _____ světle zářil, úplně jako nějaký nadpřirozený tvor z jiného světa. Pak si ho ale _____ chtěla vyfotit, otevřela _____ chaty a jelen byl v čudu.

Domů jsme se vrátili až v neděli odpoledne. Nikola se s mobilem v ruce okamžitě zavřela v _____ a já, protože mi cestou vyhládlo, jsem se pustil do _____, který nám s sebou zabalila Martina. Vtom se ozval domovní zvonek. Vykoukl jsem ven a na _____ uviděl Slívu. Měl podivně vycpanou bundu a pod ní se mu něco hýbalo.

„Co to tam máš?“ zavola jsem na něj z okna.

„Překvápko. Pojd' ven a uvidíš.“

Rychle jsem si vzal _____ a zaklapl za sebou dveře.

Slíva rozepnul zip a z výstřihu vykoukla malá hlavička s dlouhýma _____.

„Slívo, ty máš _____?“ vyjekl jsem nadšeně.

„Jo.“

„Kde jsi ho vzal?“

„Našel. U _____.“

„Kdeže?“

„Představ si, že ho někdo strčil do pytle a dal k popelnicím,“ řekl nevěřicně Slíva.

„Takovýho krásnýho pejska někdo jen tak strčil mezi _____?“

„Jo. Kdybych toho lumpa potkal, dal bych mu co proto.“

„Já taky,“ řekl jsem našťavaně.

„Ukaž, půjč mi ho.“

„Pes není _____,“ dělal drahoty Slíva. „Ale že jseš to ty...“

Rozepnul bundu a štěně mi podal. Hned mě začalo olizovat.

„Je moc roztomilý. Co na něj říkají vaši?“

„Táta ho chtěl napřed odvézt do _____. Ale pak jsme ho s mamkou přemluvili, takže u nás může zůstat.“

„Ty se máš,“ řekl jsem Slívovi a trochu mu záviděl.

„Proč ho takhle nosíš v bundě?“

„Aby mi nenastydl.“

Nabídka: útulku, pokoji, hračka, horách, koláče, odpadky, chodníku, popelnic, psa, ušima, bundu, dveře, ségrám, měsíčním

Úkoly k porozumění textu:

1. Kde byl Met s Nikolou na výletě?
2. Jaké zvíře viděli v noci u chaty?
 - a) medvěda
 - b) jelena
 - c) vlka
3. Co dělala Nikola, když přijeli domů?
4. Co jedl Met, když přišel domů?
5. Kdo přišel k Metovu domu?
6. Jak Slíva přinesl štěně?
 - a) v batohu
 - b) v náručí
 - c) v bundě
7. Kde Slíva našel štěně?
8. Co chtěl Slívův táta udělat se štěnětem na začátku?
9. Proč Slíva nosil štěně v bundě?

Úkoly s přemýšlením a tvořením:

1. Kdybys byl/a Met, jak by ses cítil/a, když bys viděl/a, jak Slíva přinesl štěně? Proč?
2. Kdyby Slíva našel štěně jinde než u popelnic, kde by to mohlo být? Vymysli alespoň dvě další místa.
3. Jak bys pomohl/a Slívovým rodičům, aby si štěně mohli nechat? Vymysli, co bys řekl/a nebo udělal/a.
4. Nakresli obrázek Slívy, jak nese štěně v bundě, nebo obrázek štěněte.
5. Vymysli štěněti jméno a napiš, proč jsi ho tak pojmenoval/a.

Úkoly na hledání slov v textu:

1. Najdi v textu větu, která popisuje, jak vypravěčovi bylo, když viděl štěně. (Začíná slovy: „Slívo, ty máš...”)
2. Podtrhni v textu slova, která popisují, jak vypadal bílý jelen.

Přečtěte si následující text:

Poslední dvě hodiny ve škole jsme měli výtvarku. Paní učitelka nám dovolila, že můžeme malovat, co chceme. A tak si všichni kluci, dokonce Brambor, malovali mimozemské příšery, které na výkresech cenily zuby, mrkaly chapadly a tvářily se děsně nepřátelsky.

Každý se snažil, aby ta jeho příšera byla co nejpříšernější. A pak se Bourák se Slívou začali hádat.

„Tvoji příšeru by ta moje schramstla k svačině,” posmíval se Slívovi Bourák.

„To určitě,“ nedal se Slíva. „Ty jsi nenakreslil žádnou vesmírnou příšeru, ale obyčejný morče.“

„A co ty zuby a pícháky na zádech, aha?“ ukazoval Bourák na svůj výkres.

„No vždyť říkám. Morče s píchákama.“

„Ty pícháky jsou vystřelovací,“ bránil svou příšeru Bourák. „A když je vystřelí, nikdy nemine cíl.“

„To bych chtěl vidět,“ posmíval se Slíva. „Spíš si myslím, že si to tvoje morče o ně vypíchne oko.“

Zkuste namalovat Bourákovu mimozemskou příšeru: